



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Ioviani Pontani. De Aspiratione Libri duo. Charon
Dialogus. Antonivs Dialogus. Activs Dialogus. Aegidivs
Dialogus. Asinvs Dialogus. De Sermone Libri Sex. Belli,
Qvod Ferdinandvs Senior ...**

Pontano, Giovanni Giovano

Venetiis, 1519

De Lascluis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12960

gestus, & (ut Iuuenalis inquit) ubi

» Trulla inuerso crepitum dedit aurea fundo,
Domesticam rem adaugeant, amplificentq; patrimonium. Quorum
hominum studiis, dominantium (ut dixi) aures plerūq; oppletæ sunt,
dum ijs sese regendos permittunt. Quo efficitur ut ueritas uideri pos-
sit eorum inimici, præsertim ubi qui rerum potiuntur, adolescentes
ipsi fuerint uel ætate annisq; uel etiam moribus, ac rerum usu. Ho-
rum igitur omnium studium est atq; propositum, adulando atq; in-
gratiam loquendo rebus ipsos suis consulere, hisq; artibus atq; consi-
liis rei familiari prospicere. Quod dum consequantur, non modo nul-
la è parte molesti esse uolunt, uerum singula laudant, dictisq; & fa-
ctis quibusq; assurgunt, quin quæ maxime fortasse ridenda sint, &
admirantur illa, & in cælum ferunt, uerbis quoq; ipsis, oris gestum
adiungentes, & corporis totius habitum. Regem aliquem capies, in-
quit ille apud Iuuenalem, ad magni illius rhombi aspectum, aut de
temone Britanno

» Excitet Aruiragus. peregrina est bellua. cernis

» Erectas in terga fudes? —

Itaq; quid in maioribus illi ipsi Assentatores facturi essent negotijs
consultationibusq; conijcere ex his facile quidē possumus. His accedit
maxime uanum genus hominum, quorum studium tantum est loquē-
di in aliorum gratiam, atq; ad illorum ipsorum uultum atq; opinio-
nem, orationem suam, seq; ipsos componere, ijsdemq; in omnibus mo-
rem gerere. seq; suaq; dicta, sermonesq; ad hæc ipsa tantum institue-
re. Quorum quidem consilium Terentianum quoq; est illud, & me-
ta quasi quædam, ad quam se ipsos instruunt, Obsequiū amicos, ueri-
tas odiū parit. Quod dictum quanq̃ latius fortasse patet tamen maxi-
me ad eos referēdū, q̃ uoluptatem solā suis è dictis quæritant, quā ad
adipiscendā se se omni arte instituunt, ac dicendi studio. solumq; eo-
rū est propositum, dominantibus ut placeant, & quibus cū obuersan-
tur, eos delectent, ijs blandiantur, et illorū, arte ut omni aures demul-
ceat, uoluptatis gratia, demū omnia. Hicq; illorū ē finis, ac propositū.

De Lasciuia.

Qua in re quoniam nec modum, nec mensuram tenent ullam, lasciuire
eos necesse est, ut qui neq; in iocando, neq; in oblectando delectum ha-
beant, aut rationem aliquam, uerum qui & uerbis, & iocis, & fa-
bellis referendis, nimium ipsi serpent, atque inter iocandum expli-
candūq; dilabantur alio atq; alio. Quo circa Lasciui sunt uocati,
& uitii ipsam Lasciua, nimis enim profundunt sese ad iocū dictaq;

DE SERMONE

omnia, ad quæ dilapsi, nec lasciuiunt tantum, nimisq; in illis sunt, uerum petulantes, osceni, & (quod turpissimum est) impuri. Minime autem uerebimur, hoc ipsum genus partiri eorum qui ad uoluptatem tantum, atq; in gratiam loquantur, comparandæ tantum uoluptatis causa. Sunt enim qui ipsi quidē minime lasciuiant, seruentq; in iocando delectum atq; in dicendo, uerū in hoc à recto atq; honesto abeunt, quod uoluptatem sibi proposuerunt, uile sanè pretium, pro quo tamen assequendo & ueritati obstant, & ab hominis recedunt dignitate. Siquidem quo instrumento, quaq; naturæ dote præditi sumus cum excellentia animalium cæterorum, eo ipsi pro re maxime sordida, beluarumq; magis quàm hominū propria abutuntur. Neq; enim finis eorum est in laborum requiete, molestiarumq; relaxatione, ut in cunctatam aut quærant, aut afferant, quo & tranquillēt audientium animos ac suos, & refocillent eos à præteritis defatigationibus, uiresq; renouent ad easdem rursus obeundas, uerum quod à natura atque ab habitu ita quidem instituti ad ea ipsa sunt, ut neq; ab desidia ignauiaq; longius absint. Atque hæc quidem uidentur esse Assentatorum genera.

De Insulis, & Profusis.

Sunt ex hoc etiam numero, qui dum oblectare student, maxime aures audientium offendant, tum insulse loquendo, tum profundendo & res & uerba, nec delectu habito, nec modo aut mensura adhibitis. Itaq; tædij genus hoc ac molestiarum ueteres dicebant hominem occidere, cum eiusmodi homines in cunctis & multi essent, & insulsi, ineptiq;, ac cum primis importuni, ut non inconuenienter à ranarum similitudine sint qui eos Coaxatores uocitent, quod coaxare eos quàm loqui magis existiment, ut qui non modo non mulceant aures, uerum ad impatientiam usq; obtundant.

De Contentiosis.

Adulatorum studiis maxime aduersi uidentur contentiosi quidā homines, quorum ea est natura, id etiam studium, ut non modo non loquantur in aliorum gratiam, neq; gratificentur ipsi alijs, sed contra ut aduersentur et ubiq;, & in qbusq; neminemq; uereantur in dicendo offendere, quin & serant ipsi sponte studioseq; contentiones, & ab alijs satus accipiant, lætenturq; ijs & fouendis & exercendis, qui
bus etiam